

Underviisningen 10 à 12 Uger, førend Confirmationen skulde skee om Efteraaret. Nu kan man vel sige, at de let kunde have glemt en heel Deel af den Underviisning, der standsede til Paasse og begyndte om Sommeren; men Kundskaber, der glemmes saa let, sætter jeg ingen Priis paa. Hvis Børnene skulde have glemt det, som de have lært hele Vinteren igjennem til hen i Sommeren, saa har denne Kundskab en meget daarlig Betydning; og hvorledes skal det da gaae med de Mange, for hvem der indgives Ansøgning, og som blive confirmerede inden den rette Tid? Paa denne Maade undgik man alle disse Ansøgninger om at faae Børn confirmerede inden den rette Tid, og jeg troer ogsaa, at Confirmand-Underviisningen paa den Maade ligesuldt fik den behørlige Grundighed.

Borgen: Den ærede 1ste Landsthingsmand for 5te Kreds (Drejer) har troet at maatte lægge særdeles megen Vægt paa den Bestemmelse i Lovens § 1, der siger, at det skal berøve paa Børnens Forældre eller Børgere, om de skulle fritages for Skoleunderviisning. Jeg maa for mit Vedkommende tilstaae, at jeg troer, at der ikke kan lægges synderlig Vægt derpaa eller rettere slet ingen. Efter min Formening vil nemlig Forholdet stille sig saaledes, at i Begyndelsen ville maaskee kun saadanne Forældre bede om Fritagelse for Skolegang for deres Børn, der paa Grund af deres beklagelige Forhold ere nødte til at gjøre det; men efterhaanden ville Andre, der ere mindre nødte dertil, ogsaa gjøre det, og tilfaldt vil det stille sig saaledes, at det bliver en Skam for de Fleste ikke at benytte den Frihed, der er givet dem. Førrigt forekommer det mig, at den ærede Rigsdagsmand netop, idet han anbefalede denne Paragraph i Lovforslaget, indirecte udtalte en Fordømmelsesdom over Lovforslaget, idet han nemlig yttrede, at det kun vilde være samvittighedsløse Forældre, der vilde benytte denne Frihed. Men, naar det skulde være at handle samvittighedsløst, at benytte denne Frihed, saa veed jeg ikke, hvorledes han vil forsvare at optage i Loven en Bestemmelse, der formeentlig vil kunne virke meget skadeligt. Den ærede 5te Landsthingsmand for 6te Kreds (Holberg) har beraabt sig paa Forholdet i det Sles-

vigste, navnlig i det Tørringlehusse; men jeg skal dog gjøre opmærksom paa, at det er noget ganske Andet, naar der er Frihed, som er gjældende for Alle, naar Skolegangen standses paa eengang for alle Elever, og naar der er en begrundet, naar den standses for nogle enkelte. Ogsaa skal jeg gjøre opmærksom paa, at Skolegangen, saavidt mig bekendt, i Slesvig, naar den finder Sted, er langt mere udstrakt, end den er her hos os; thi, medens Underviisningstiden her er tre Timer om Dagen eller sex Timer hver anden Dag, saa er den nok 5 à 6 Timer om Dagen i Slesvig, altsaa næsten det Dobbelte, og man har altsaa der Leilighed til at give en ganske anden Underviisning. Ligeledes er Confirmationsalderen der fastsat til det 15de Aar, og der vil altsaa ved den længere Skoletid være Leilighed til at indhente, hvad der ellers kunde blive forsumt. Naar den samme ærede Taler har lagt Vægt paa, at han ønskede, at Børnene kunde blive fritagne for Skolegang fra det 13de Aar, saa veed jeg ikke rettere, end at der i den ældre Lovgivning eksisterer Bestemmelser, hvorefter dette vilde blive muligt, dog med en ganske ubetydelig Indskrænkning — idetmindste er dette gjældende for Kjøbenhavns Skoler. Derfra kunne Børnenene, naar de have fyldt deres 13de Aar og have naaet den Modenhed i Kundskaber, som udfordres, udskrives imod at møde til visse Tider og godtgjøre, at de ikke have mistet deres Kundskaber. Naar den samme ærede Rigsdagsmand har givet en Stildring af Skolevæsenet paa Landet, hvoraf det fremgik, at, naar Børnet var kommet til en vis Alder, fandt der en Stillestaaen Sted i dets Udvikling, saa kan jeg rigtignok ikke Andet end finde det meget beklageligt; men jeg troer ikke, at det gaaer an paa Mangler ved det nærværende Skolevæsen at støtte et Forslag som dette. Der maa da efter min Mening forsøges, om man ikke kunde afhjælpe Manglerne paa anden Maade og ikke paa denne. Jeg skal endnu bemærke med Hensyn til, hvad den samme ærede Taler yttrede, der fandt Sted ved Almueskolevæsenet paa Landet, at dette paa ingen Maade finder Sted ved Kjøbenhavns Skolevæsen; thi der er ikke nogen saadan Stillestaaen, naar Børnet har naaet indtil det 12te